

راهنمای تجاری جمهوری ترکیه

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

فرخنده نژاد، سماء، ۱۳۶۰ -	سرشناسه
راهنمای تجاری بازارهای جهانی : جمهوری ترکیه /	عنوان و نام پدیدآور
سماء فرخنده نژاد	
تهران : پادبان، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، ۱۳۹۴	مشخصات نشر
۱۰۷ ص: مصور، جدول، نمودار	مشخصات طاقری
۶۰۰۰ ریال ۶ ۱۵ ۵ ۷۰۰ ۶۰۰-۹۷۸	شابک
کتاب آبی: ۲.	فروخت
فیبای مختصر	وضعیت فهرست نویسی
فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: http://opac.nli.ir	یادداشت
قابل دسترسی است.	
کتابنامه: ص: ۱ همچنین به صورت زیرنویس.	یادداشت
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران	شناسه افزوده
۳۸۳۳۴۸۰	شماره کتابشناسی ملی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

مجموعه کتاب‌های راهنمای تجاری بازارهای جهانی
راهنمای تجاری ترکیه

کتاب آبی

معاونت امور بین الملل اتاق ایران	مجری:
سماء فرخنده نژاد	تهیه و تنظیم:
۶۴۳۹۲۸۷۶ پادبان،	ناشر:
انتشارات اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران	ناشر همکار:
۸۵۷۳۲۱۰۳ - ۰۲۱ - info@iccim.ir	روابط عمومی اتاق ایران:
اشکان روزرخ	طراح جلد:
محمد حسن چیدری	صفحه آرا:
شهاب قیومی بیدهندی	ویراستار:
۱۰۰۰ نسخه	تیراژ:
اول - بهار ۹۴	نوبت چاپ:
۶۰۰۰ ریال	بها:
۶-۱۵-۷۰۰۵-۶۰۰-۹۷۸	شابک:

فهرست مطالب

۱۲	مقدمه
۱۵	فصل اول- اطلاعات عمومی
۱۵	۱.۱. جغرافیا
۱۵	۱.۲. جمعیت
۱۶	۳.۱. دین
۱۶	۴.۱. زبان
۱۶	۵.۱. نوع حکومت
۱۶	۶.۱. عضویت در پیمان‌های اقتصادی و موافقت‌نامه‌های تجاری
۱۹	۱۶.۱. ترکیه و اتحادیه اروپا
۲۰	۲۶.۱. ترکیه- افتا و تفتا
۲۳	فصل دوم- وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، و مراکز اقتصادی و تجاری
۲۳	۱.۲. بخش دولتی
۲۶	۲.۲. بخش خصوصی
۲۷	فصل سوم- زیرساخت‌های اقتصادی
۲۷	۱.۳. بنادر
۲۸	۲.۳. راه‌آهن
۲۸	۳.۲. فرودگاه‌ها
۲۹	۴.۳. راه
۲۹	۵.۳. بانک‌ها
۳۰	۱.۵.۳. دولتی
۳۰	۲.۵.۳. خصوصی
۳۱	۶.۳. پالایشگاه‌ها
۳۳	فصل چهارم- وضعیت اقتصادی کشور
۳۳	۱.۴. شاخص‌های اقتصادی
۳۵	فصل پنجم- فرصت‌های تجاری

- ۱.۵. مشوق‌ها برای سرمایه‌گذاران خارجی
- ۲.۵. طبقه‌بندی سرمایه‌گذاری‌ها در ترکیه
- ۱.۲.۵. سرمایه‌گذاری‌های بخشی و منطقه‌ای
- ۲.۲.۵. سرمایه‌گذاری‌های بزرگ
- ۳.۲.۵. سرمایه‌گذاری در بخش‌های دارای اولویت
- ۴.۲.۵. سرمایه‌گذاری‌های استراتژیک
- ۵.۲.۵. سرمایه‌گذاری‌های بهره‌مند از مشوق‌ها
- ۳.۵. تقاضا برای دریافت مشوق‌ها
- ۱.۳.۵. معافیت از عوارض گمرکی
- ۲.۳.۵. معافیت از مالیات ارزش افزوده
- ۳.۳.۵. کاهش مالیات
- ۴.۲.۵. برخورداری کارفرمایان از بیمه تأمین اجتماعی
- ۵.۳.۵. برخورداری کارکنان و کارگران از بیمه تأمین اجتماعی
- ۶.۲.۵. تخصیص زمین
- ۷.۲.۵. پشتیبانی در پرداخت بهره وام‌ها
- ۸.۳.۵. منع مالیات از درآمد
- ۹.۳.۵. استرداد مالیات ارزش افزوده
- ۴.۵. مشوق‌های تحقیق و توسعه
- ۵.۵. مشوق‌های حوزه‌های توسعه تکنولوژی
- ۶.۵. مشوق‌های مناطق آزاد تجاری
- ۷.۵. نگرش ترکیه به سرمایه‌گذاری خارجی
- ۸.۵. سیستم بانکی و پشتیبانی مالی از صنعت و بازرگانی
- ۱.۸.۵. وام صادرات کوتاه مدت
- ۲.۸.۵. برنامه وام‌های اعتباری برای بازاریابی حمل‌ونقل بین‌المللی
- ۳.۸.۵. برنامه وام‌های اعتباری به بازاریابی گردشگری
- ۴.۸.۵. وام‌های مخصوص برای خدمات با درآمد ارزی
- ۵.۸.۵. برنامه‌های اعتباری برای شرکت در نمایشگاه‌های تجاری خارج از کشور

۴۴	۶۸.۵ اعتبارات و ضمانت‌ها
۴۴	۷۸.۵ ضمانت‌ها
۴۴	۸۸.۵ برنامه‌های بیمه
۴۵	۹۸.۵ بیمه اعتبار صادرات کوتاه‌مدت
۴۵	۱۰۸.۵ بیمه اعتبار صادرات بلندمدت
۴۵	۱۱۸.۵ برنامه بیمه برای فعالیت‌های ناعادلانه اوراق قرضه
۴۶	۱۲۸.۵ ورود به موافقت‌نامه‌ها و پیمان‌های تجارت آزاد با هدف توسعه صادرات
۴۶	۹.۵ رژیم واردات ترکیه
۴۷	۱۰.۵ اقدامات ضد دامپینگ و ضد یارانه
۴۷	۱۱.۵ صندوق پشتیبانی بهره‌برداری از منابع
۴۹	فصل ششم - قوانین و مقررات
۴۹	۱. قانون گمرک
۵۱	۱.۱. موانع تعرفه‌ای و غیرتعرفه‌ای
۵۳	۲.۱. نکات عمومی
۵۴	۳.۱. محصولات صنعتی
۵۶	۴.۱. محصولات کشاورزی
۵۷	۵.۱. محصولات کشاورزی فراوری شده
۵۸	۶.۱. ارزشیابی گمرکی
۵۸	۷.۱. قانون مناطق آزاد تجاری
۵۹	۲. قانون کار و استخدام
۵۹	۱.۲. اقامت و اجازه کار
۶۰	۲.۲. ساعات کار
۶۰	۳.۲. مرخصی استحقاقی
۶۰	۴.۲. پرداخت دستمزد
۶۰	۵.۲. سایر پرداخت‌ها
۶۱	۶.۲. هزینه زندگی و مسکن
۶۱	۷.۲. سیاست پولی و مالی ترکیه

۶۲	۸.۳.۶ بیمه‌های درمانی و تأمین اجتماعی
۶۲	۳.۶. قانون مالیات
۶۳	۱.۳.۶ مالیات بر درآمد
۶۳	۲.۳.۶ مالیات‌های مجاز
۶۴	۳.۳.۶ موارد غیر مجاز
۶۵	۴.۳.۶ معافیت‌های مالیاتی
۶۵	۵.۳.۶ مالیات غیرمستقیم
۶۵	۱.۵.۳.۶ مالیات ارزش افزوده
۶۶	۱.۱.۵.۳.۶ نرخ مالیات‌های ارزش افزوده
۶۶	۲.۱.۵.۳.۶ معافیت از مالیات ارزش افزوده
۶۷	۲.۵.۳.۶ مالیات مصارف خاص
۶۸	۶.۳.۶ مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی
۶۸	۱.۶.۳.۶ نرخ‌های مالیات بر درآمد افراد، اعمالی از سال ۲۰۱۳
۶۹	۴.۶. قوانین بانکی
۷۰	۵.۶. قانون مالکیت فکری
۷۱	فصل هفتم- مراحل راه اندازی کسب و کار
۷۱	۱.۷. مقررات شرکت‌ها
۷۱	۲.۷. انواع شرکت‌ها به لحاظ ساختار
۷۱	۱.۲.۷ شرکت با مسئولیت محدود
۷۲	۲.۲.۷ شرکت سهامی مشترک
۷۳	۳.۲.۷ دفتر رابط
۷۳	۴.۲.۷ شعبه
۷۳	۳.۷ نحوه ثبت شرکت در ترکیه
۷۳	۱.۳.۷ تأسیس شرکت از سوی اتباع بیگانه
۷۴	۲.۳.۷ مدارک مورد نیاز برای ثبت شرکت خارجی در ترکیه (پاساچه در ترکیه)
۷۵	۳.۳.۷ مصرف و مخارج ثابت
۷۶	۴.۳.۷ شرایط بازکردن حساب بانکی در ترکیه

۷۶	۱.۴.۳.۷. بانک‌های پیشنهادی برای باز کردن حساب بانکی
۷۶	۵.۳.۷. مدارک مورد نیاز برای ثبت شعب شرکت‌های خارجی در ترکیه
۷۸	۶.۳.۷. چگونگی باز کردن مغازه از سوی یک خارجی در ترکیه
۷۹	۱.۶.۳.۷. شرح شرایط باز کردن حساب بانکی ایرانیان
۸۰	۴.۷. ادغام شرکت‌ها و مالکیت‌ها و تجدید ساختار شرکت‌ها
۸۰	۱.۴.۷. ادغام شرکت‌ها
۸۰	۲.۴.۷. مالکیت‌ها
۸۰	۱.۲.۴.۷. مالکیت از طریق خرید اموال
۸۱	۲.۲.۴.۷. مالکیت از طریق خرید سهام یک شرکت
۸۱	۳.۴.۷. تجدید ساختار و احیای شرکت‌ها
۸۳	فصل هشتم - روابط تجاری ایران و ترکیه
۸۴	۱.۸. واردات ایران از ترکیه
۸۴	۱.۱.۸. اقلام مهم وارداتی
۸۴	۲.۸. صادرات ایران به ترکیه
۸۴	۱.۲.۸. اقلام مهم صادراتی
۸۵	۳.۸. نکات مهم تجاری در روابط بین دو کشور
۸۵	۴.۸. کمیته‌ها و کمیسیون‌های مشترک تجاری
۸۶	۵.۸. فرصت‌های تقویت روابط
۸۶	۱.۵.۸. نقاط قوت در روابط ایران و ترکیه
۸۷	۶.۸. تهدیدهای تضعیف روابط
۸۷	۱.۶.۸. نقاط ضعف در روابط ایران و ترکیه
۸۷	۷.۸. پیشنهاد راهکار به منظور توسعه روابط ایران و ترکیه
۹۱	فصل نهم - اطلاعات تکمیلی
۹۱	۱.۹. تعطیلات رسمی
۹۲	۲.۹. نشانی‌ها و شماره تلفن‌های ضروری
۹۲	۱.۲.۹. اطلاعات سفارتخانه ترکیه در تهران
۹۲	۱.۱.۲.۹. سرکنسولگری ترکیه در تبریز

۹۳	۲.۱.۲.۹. سرکنسولگری ترکیه در ارومیه
۹۳	۲.۲.۹. اطلاعات سفارتخانه ایران در آنکارا
۹۴	۱.۲.۲.۹. سرکنسولگری ایران در استانبول
۹۴	۲.۲.۲.۹. سرکنسولگری ایران در ارزروم
۹۵	۳.۲.۲.۹. سرکنسولگری ایران در طرابوزان
۹۵	۳.۹. اختلاف زمانی
۹۶	۴.۹. سایت‌های ضروری
۹۶	۱.۴.۹. مراکز دولتی ترکیه
۹۶	۲.۴.۹. انجمن‌های صادراتی ترکیه
۹۷	۳.۴.۹. اتاق‌های بازرگانی و صنایع ترکیه
۱۰۷	منابع

پیشگفتار:

امروز نشانه‌ها و آثار پدیده جهانی شدن در همه جای گیتی قابل رویت و ملموس است. در واقع، از همان آغاز صنعتی شدن کشورها، جهانی شدن چهره‌ی خود را به منصفه‌ی ظهور گذاشت و به تدریج به یک امر همه گیر تبدیل گردید. پدیده‌ای که حتی کشورهای پیرامونی را تحت اشعاع قرار داد و نقطه عطف حرکتی جهانشمول گردید، که جریان آزاد اطلاعات و فن‌آوری‌های مدرن از نمادهای آشکار آن است.

این پدیده که خود را جریان مهم حیات بشر امروز می‌داند، در سایه‌ی اقتصاد بین‌المللی و تعاملات خارجی فرآیند شکل‌گیری و رشد و تعالی خود را طی می‌نماید. تعاملاتی که روزانه اهمیت بیشتری یافته و جای خود را در میان راهبردهای توسعه‌ی همه‌جانبه‌ی کشورهای پیش از پیش باز می‌نماید.

بر هیچ فعال اقتصادی، ای پوشیده نیست که رمز و راز موفقیت تعاملات تجاری خارجی، در گستره‌ی اطلاعات به روز و دانش کافی از کسب و کار و تجارت نهفته است. اطلاعاتی که چرخ‌های تولید را به چرخش درآورده و حرکت قطار کسب و کار را تسریع می‌نماید. همکاران ما در اتاق‌های بازرگانی به خوبی بر این امر واقفند و همواره درصدد ایجاد راهبردهایی هستند تا فعالان اقتصادی بتوانند به اطلاعات به روز دنیا دسترسی داشته و در برقراری روابط تجاری خود با دیگر کشورها از دانش کافی برخوردار باشند.

از همین رو، امور بین‌الملل اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران درصدد برآمد تا به منظور رفع نیازهای روزافزون تجار و فعالان اقتصادی به اطلاعات به روز سایر کشورها، راهنمای تجاری کشورهای جهان را منتشر و در اختیار فعالان و علاقمندان به توسعه‌ی کسب و کار و تجارت خارجی قرار دهد.

این تلاش باهدف افزایش دانستنی‌ها و آگاهی‌های تجار و فعالان اقتصادی از دیگر کشورهای جهان بعمل آمده است و امید است صاحبان کسب و کار کشور بتوانند با بهره‌برداری از محتوای این مجموعه انتشارات به اهداف عالی خود در تعاملات خارجی و اقتصاد بین‌المللی دست یابند. در پایان لازم میدانم از تلاش‌های ارزشمند جناب آقای دکتر علی اکبر فرازی معاونت محترم امور بین‌الملل، مدیران و کارشناسان ارزنده آن معاونت که در تهیه و تدوین این مجموعه زحمات بسیاری متقبل شده‌اند سپاسگزاری نمایم.

غلامحسین شافعی

رییس اتاق ایران

مقدمه

با توجه به موقعیت جغرافیایی و اشتراکات فرهنگی، مذهبی، و تاریخی فراوان و روابط جاری حسنه بین دو کشور ایران و ترکیه، همکاری‌های اقتصادی ادامه دارد و اکنون، در شرف لغو تحریم‌های اقتصادی، لازم است که، علاوه بر افزایش حجم مبادلات اقتصادی، به سمت تعریف و اجرایی کردن پروژه‌های مشترک بین دو کشور ایران و ترکیه پیش برویم. از آنجایی که ترکیه در توسعه روابط ایران با کشورهای همسایه جایگاه ویژه‌ای دارد و در سفرهای اخیر مقامات بلندپایه فصل جدیدی در توسعه روابط اقتصادی دو کشور مسلمان ایران و ترکیه آغاز شده است، هدف ۳۰ میلیارد دلاری روابط اقتصادی، که یکی از اهداف تعریف‌شده در بیست و سومین و بیست و چهارمین کمیسیون‌های مشترک همکاری‌های اقتصادی ایران و ترکیه (دی‌ماه ۱۳۹۰ و فروردین‌ماه ۱۳۹۳) است، با توجه به پتانسیل‌های دو کشور قابل تحصیل است، بنا بر این باید هر دو کشور نقشه راهی را به منظور نیل به اهداف بالاتر ترسیم کنند.

تسهیل روابط تجاری و صنعتی دو کشور با حضور بخش‌های خصوصی طرفین امکان‌پذیر است، بنا بر این امیدواریم که، با مشارکت پررنگ بخش‌های خصوصی در تعریف و اجرایی کردن پروژه‌های مشترک، تسهیل و توسعه این روابط هرچه بیشتر میسر و فراهم شود.

بعد از سال‌ها مذاکره بین طرفین ایران و ترکیه، نهایتاً طرفین بر روی اقلام موافقت‌نامه تجارت ترجیحی در دی‌ماه ۱۳۹۲ به توافق رسیدند و بعد از تصویب

مجالس دو کشور از اول ژانویه ۲۰۱۵ (دی‌ماه ۱۳۹۳) اجرایی شد و امید است که زمینه‌ای برای توسعه هرچه بیشتر روابط باشد و به‌زودی شاهد حضور در کشور ثالث به صورت مشترک باشیم.

شناخت و آگاهی از شرایط و ضوابط تجارت و سرمایه‌گذاری در یک کشور بر دقت یک بازرگان، سرمایه‌گذار، یا شرکت در دستیابی به اهداف بازار می‌افزاید، ضمن اینکه دیدی روشن از بازار کشوری چون ترکیه، به منزله کانون ملاقات تجاری بین‌المللی، حاصل می‌شود، فرایند توسعه سهم بازار را تسریع و در عین حال امکان سرمایه‌گذاری‌های سودمند برای کشور و شرکت‌های خصوصی و دولتی را فراهم می‌کند.